

α

Sobota – je kaj matematike v njej ?

Uvodnik

Jerneja Bone
odgovorna urednica

Sobota je dan, ko nisem v službi (se pa tudi zgodi) in se moje dogajanje ne vrti okoli matematike. Se morda motim? Poskušam se sprehoditi skozi pretekli dan in si odgovoriti, koliko in katero matematiko potrebujem in kako jo povezujem v vsakdanjem življenju.

Jutro

Sobotno jutro je drugačno od običajnih juter med tednom. Umirjeno prebujanje. Potem dobra in dišeča jutranja kavica v lepi skodelici. Jutranje primorsko sonce (ja v Ljubljani ga te dni ni) zariše zanimivo svetlobo na gladini kave – to je kavstika. Ob tej zanimivi igri svetlobe se mi obudi spomin na predavanje dr. Marka Razpeta na strokovnem srečanju in občnem zboru DMFA konec oktobra 2011 v Portorožu. Če povem preprosto, je kavstika ovojnica žarkov, ki so se odbili ali so bili lomljeni. Kavstike je prvi uvedel in proučeval Ehrenfried Walther von Tschirnhaus. Tudi svetloba, ki se odbija od prstana, naredi tako obliko. Ja, spet matematika. Pa saj nisem v službi!

Ob sobotah smo naročeni na enega izmed slovenskih dnevnikov. Z veseljem ga prelistam in preberem, kar me zanima, največkrat samo naslove, potem pa si rečem, popoldne pa še to in ono. A kaj, ko pri branju različnih prikazov (krožni, stolpčni, linijski...), ki jih je v tem času res veliko, zopet nehote uporabljam znanje matematike.

Dopoldne

Dopoldansko opravilo je pospravljanje. Najmlajša se igra v svoji kuhinji, pretaka, preliva in poliva. Vse je mokro. Kaj je že rekla dr. Tina Bregant v Olimju na strokovnem posvetu Fleksibilni predmetnik in aktualni izzivi osnovne šole, ki je bil 29. in 30. septembra 2011 v Podčetrtku? »... To, kako bo otrok dobro reševal odvode v srednji šoli, se pravzaprav začne že v starosti dveh let; ko on preliva vodo iz enega lončka, primerja prostornino ... to je osnova matematičnega mišljenja ...« Potem pa naj preliva in poliva. Bomo že pospravili in pobrisali, samo da bodo odvodi šli v glavo.

Še nujno dopoldansko opravilo: obisk trgovine. Izbiram izdelke, vsak je označen s črtno kodo, Kaj vse je zapisano s črtnimi kodami? Vse, razen cene. Pomislim, kaj bi lahko naredili s črtnimi kodami v šoli pri pouku matematike. Kaj vse bi se morda vprašali učenci, če bi jim dali možnost, da se vprašajo

in razvozljajo. Ideja, ki jo moram še natančneje premisliti, domisliti, si rečem in grem dalje po trgovini.

Opoldne

Še kuhanje. Tudi štedilniki so že pametni: ko voda v posodi zavre, vtipkam, koliko časa naj vre, ko preteče določen čas, pa mi zapiška. Še na uro mi ni treba pogledati. Malo drugače je, ko v teh jesenskih dneh kuham na štedilnik na drva. Tu pa je vse drugače. Ogenj, dovolj drv; zdaj je premalo, nato preveč vroče; poglej na uro in si zapomni, kdaj bo kuhano. Še dobro, da lahko kot kuharica hrano prej poskusim. Pa ocena količine vode v posodi! Ni problema, saj je na notranjosti posode označeno 0,5 l vode, 1 l vode in tako dalje. Če znam sama določiti približno liter vode, se bojim, da moji otroci tega ne bodo znali, če jih ne bomo tega učili.

Priprava mize za kosilo je delo naše triinpolletnice. Vsakemu en krožnik, ena žlica ... Prirejanje. Preslikave. Štetje. Zadnje leto štetjem vse od ena do deset. Vse morava prešteti, znova in znova.

Popoldne

Popoldne je bolj umirjeno. Ne dogaja se veliko. Pospraviti je treba sinove kaktuse. Resda imam delo z njimi tudi jaz, a so predvsem njegova skrb. Tako lepi so, urejeni, ra-

znoliki. Filotaksa – urejenost listov, mu razložim.

Obisk velikih trgovin je pri nas redek. Sem pa bila prijetno presenečena, ko sem zagledala našo naslovnico v grobi obliki na reklami ene izmed naših trgovin. Lepo! Mimogrede še reklama za revijo Matematika v šoli.

Večer

Sobotni dan je hitro minil. Čeprav na videz nepovezan dan z matematiko, je bila vseskozi nekje v ozadju matematika. Še marsikaj zanimivega se je zgodilo. Morda še kdaj v obliki dnevnika v uvodniku revije.

